

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Burlacu Silviu în numele inculpatului Țărnă Ilie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Țărnă Ilie XXXXX,

născut la XXXXX, originar și domiciliat până la reținere în s. XXXXX, r-nul XXXXX

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 14 aprilie 2017 – până la 22 mai 2017 (prima instanță);*
- 2. de la 12 iunie 2017 – până la 19 septembrie 2017 (instanța de apel);*
- 3. de la 28 noiembrie 2017 - până la 07 februarie 2018 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 22 mai 2017, examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Țărnă Ilie a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita activități în domeniul circulației substanțelor narcotice sau psihotrope pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Țărnă Ilie la 20 ianuarie 2017 ora nefiind stabilită de organul de urmărire penală, aflându-se în s. Sîrcova, r-nul Rezina, a comercializat investigatorilor sub acoperire XXXXX și XXXXX contra sumei de 5000 lei, 10 pahare cu masă vegetală verde cu miros specific, care potrivit concluziilor raportului de expertiză fizico-chimică nr. 34/12/1-R-501 din 26.01.2017 reprezintă marijuana, cu masa de 334 gr.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care, invocând blândețea pedepsei, a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumită activitate economică pe un termen de 5 ani.

Constatarea încălcării legislației procesual penale de către instanță la examinarea demersului cu privire la prelungirea măsurii preventive – arestul, în lipsa procurorului, inculpatului și apărătorului cu emiterea în acest sens a unei încheieri interlocutorii.

În argumentarea apelului declarat s-au invocat următoarele:

- aplicând prevederile art. 90 Cod penal, instanța nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite și consecințele acesteia;

- instanța de apel a examinat demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive arestul preventiv în lipsa acuzatorului de stat, inculpatului și apărătorului prin ce a încălcat prevederile art. 329 alin. (1) și art. 364 alin. (3) Cod de procedură penală. La examinarea demersului menționat eronat s-au aplicat prevederile art. 308 alin. (3) Cod de procedură penală, dat fiind faptul că această normă se referă doar la examinarea demersurilor la etapa de urmărire penală de către judecătorul de instrucție.

3.1 Cu apel sentința a fost contestată și de avocatul Banaru V. în numele inculpatului, care a solicitat casarea parțială a acesteia cu stabilirea unei pedepse mai blânde, argumentând că pedeapsa numită este prea aspră la numirea căreia nu s-a ținut cont de faptul că Țărnă I. a recunoscut vina și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, acesta se caracterizează pozitiv și pentru prima dată a fost atras la răspundere penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017 apelul declarat de avocatul Banaru V. în numele inculpatului a fost respins ca nefondat.

Apelul acuzatorului de stat a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia Țărnă I. a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita activități în domeniul circulației substanțelor narcotice sau psihotrope pe un termen de 5 ani.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat că, categoria și durata

pedepsei stabilite de prima instanță a fost corect individualizată, iar circumstanțele atenuante la care a făcut referire avocatul nu pot fi reținute pentru a fi numită o pedeapsă mai blândă, or pericolul social al infracțiunii comise este deosebit de sporit în societate aducând atingere directă sănătății publice și conviețuirii sociale.

De rând cu cele menționate Colegiul a reținut că instanța de fond aplicând prevederile art. 90 Cod penal în privința lui Țărnă I. nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, stabilindu-i o pedeapsă inechitabilă în raport cu gravitatea faptei, or în speță nu au fost stabilite careva circumstanțe pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, iar restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă numai în condiții de izolare a acestuia de societate, avându-se în vedere gravitatea infracțiunii comise și scopul pedepsei penale de a preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de acuzatorul de stat și avocatul Burlacu S. în numele inculpatului, care solicită:

✓ procurorul, casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

În argumentarea soluției solicitate s-a invocat faptul că, în apelul declarat acuzarea a indicat două motive: 1. blândețea pedepsei; 2. ilegalitatea încheierii pronunțate de instanța de fond la 27.04.2017, în această parte fiind solicitată constatarea erorilor procesuale cu emiterea unei încheieri interlocutorii. Instanța de apel s-a pronunțat doar asupra primului motiv, însă nu s-a expus asupra solicitării procurorului de a fi constatate acele erori procesuale, fapt care în opinia autorului denotă că apelul nu a fost examinat sub toate aspectele, iar instanța nu a ținut cont de solicitările expuse de apelant.

✓ avocatul Burlacu S. în numele inculpatului, care invocând temeiul de drept prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței, argumentând următoarele:

- instanța de apel neîntemeiat a exclus prevederile art. 90 Cod penal, fără a ține cont de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv, are loc permanent de trai, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, fapt ce denotă că Țărnă I. a înțeles pericolul social al faptei comise, iar corectarea și reeducarea acestuia este posibilă și fără privarea de libertate;

- instanța de apel a respins apelul apărării fără argumente plauzibile;

- pedeapsa stabilită este extrem de aspră în raport cu cele săvârșite.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

7.1 Cu referire la recursul declarat de acuzatorul de stat.

Recurentul își întemeiază recursul declarat pe temeiul de drept prevăzut de pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În esență, însă, recurentul critică decizia instanței de apel indicând că aceasta nu s-a pronunțat asupra legalității încheierii pronunțate de instanța de fond la 27.04.2017, prin care s-a respins demersului procurorului cu privire la prelungirea arestării preventive a inculpatului Țărnă I.

Verificând materialele cauzei în raport cu motivele invocate în cererea de recurs, Colegiul penal conchide că acestea sunt vădit neîntemeiate din următoarele considerente.

În caz dacă este necesar de a prelungi durata arestării preventive sau la domiciliu a inculpatului, după trimiterea cauzei în instanța de judecată, acuzatorul de stat, nu mai târziu de 5 zile până la expirarea termenului de arestare care a fost aplicat în faza de urmărire penală, înaintează instanței care judecă cauza un demers privind prelungirea acestui termen.

Din prevederile art. 185 alin. (4), 186 alin. (10) și art. 329 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că poate fi atacată separat cu recurs în instanța ierarhic superioară, doar încheierea privind arestarea preventivă sau prin care a fost prelungită durata termenului de arestare a inculpatului.

Reieșind din normele de drept sus citate Colegiul atestă, că încheierea prin care s-a respins ca depus peste termen demersul procurorului privind prelungirea măsurii preventive – arestarea preventivă, ***nu este susceptibilă de atac***, deoarece prevederea unei căi de atac pentru asemenea încheieri ar periclita procesul de judecare a cauzei într-un termen rezonabil.

Argumentele recurentului invocate referitor la ilegalitatea acestei încheieri sunt nefondate, iar instanța de apel judecând fondul cauzei nu era obligată în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra legalității încheierii din 27.04.2017 prin care s-a respins demersului procurorului cu privire la prelungirea măsurii preventive „arestarea preventivă” aplicată la faza de urmărire penală în privința inculpatului, or hotărârea criticată nu este susceptibilă de atac.

Așadar, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate de către acuzatorul de stat în cererea de recurs ordinar, respectiv se decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.2 Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Burlacu S. în numele inculpatului

Analizând argumentele recursului Colegiul conchide că, motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În argumentarea acestei concluzii Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor în baza căruia Țărnă I. a fost condamnat, criticând hotărârea contestată doar în partea stabilirii pedepsei, considerând-o prea aspră, solicitând menținerea sentinței, prin care inculpatul a fost condamnat cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă, că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art. 7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a acesteia, reflectate la art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată vinovatului, trebuie să fie **echitabilă**, legală și individualizată, **capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale**, prevăzute la art. 61 Cod penal.

În același rând, Colegiul reține că, categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilit, este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora, prescrise în art. 78 Cod penal.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, iar inculpatul potrivit alin. (8) al aceleiași norme a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă.

Instanța de recurs remarcă că, sancțiunea art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal în baza căruia a fost condamnat Țărnă I., prevede pedeapsa închisorii de la **3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa o anumită funcție sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani**. Reieșind din cele menționate și ținând cont de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată, noile limite de pedeapsă cu care urma să opereze instanța sunt de la 2 ani până la 4 ani și 8 luni închisoare.

Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita activități în domeniul circulației substanțelor narcotice sau psihotrope pe un termen de 5 ani se încadrează în limitele normei penale date, adică instanța de apel i-a aplicat pedeapsa ținând cont de noile limite, care au fost reduse cu 1/3.

Astfel, după ce a stabilit categoria de pedeapsă, continuând operațiunea de individualizare cu privire la executarea acesteia, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată **poate** dispune neexecutarea acesteia. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a executării pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și

asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită.

Prin urmare, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea ei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce țin de personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii tuturor condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a ultimului la această măsură de individualizare judiciară a executării pedepsei stabilite.

De rând cu cele menționate, Colegiul constată că, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța de apel, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, iar stabilirea pedepsei cu închisoarea și dispunerea suspendării executării acesteia luând în considerație **gravitatea infracțiunii** comise, pericolul social al acesteia, care este deosebit de sporit în societate aducând atingere directă sănătății publice și conviețuirii sociale, modul de săvârșire a faptei, nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale și nu ar contracara săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și altor persoane.

Astfel, Colegiul penal statuează că pedeapsa închisorii și modalitatea de executare a acesteia aplicată lui Țarină I. de către instanța de apel, a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

În consecință, Colegiul penal opinează că argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecății, iar instanța ierarhic inferioară și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor din art. 61 și 75 Cod penal, aplicându-i lui Țarină I. o pedeapsă proporțională faptei săvârșite și consecințelor survenite, fapt ce determină incontestabil concluzia de inadmisibilitate a

recursului ca fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărârii contestate.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și avocatul Burlacu Silviu în numele inculpatului Țărnă Ilie împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Țărnă Ilie*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 februarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti